

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 7 października 2024 r.

Poz. 1485

OBWIESZCZENIE MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 30 września 2024 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1212), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych ustawą z dnia 24 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1237) oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 30 września 2024 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje art. 6 i art. 9 ustawy z dnia 24 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1237), które stanowią:

„Art. 6. Do spraw prowadzonych w postępowaniu grupowym wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.”

„Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”

Marszałek Sejmu: *S. Hołownia*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 30 września 2024 r. (Dz. U. poz. 1485)

USTAWA

z dnia 17 grudnia 2009 r.

o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym^{1)D}

Art. 1. 1. Ustawa normuje sądowe postępowanie cywilne w sprawach, w których są dochodzone roszczenia jednego rodzaju, co najmniej 10 osób, oparte na tej samej lub takiej samej podstawie faktycznej (postępowanie grupowe).

2.²⁾ Ustawa ma zastosowanie w sprawach o roszczenia z tytułu odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, z tytułu czynów niedozwolonych, z tytułu odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania umownego lub z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, a w odniesieniu do ochrony konsumentów także w innych sprawach, w tym o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub o roszczenia związane z ich stosowaniem.

2a. W postępowaniu grupowym jest wyłączone dochodzenie roszczeń o ochronę dóbr osobistych, z wyjątkiem roszczeń wynikających z uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, w tym roszczeń przysługujących najbliższemu członkowi rodziny poszkodowanego, zmarłego wskutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia.

2b. Możliwość dochodzenia w postępowaniu grupowym roszczeń pieniężnych wynikających z uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, w tym roszczeń pieniężnych przysługujących najbliższemu członkowi rodziny poszkodowanego, zmarłego wskutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, jest ograniczona do żądania ustalenia odpowiedzialności pozwanego, na zasadach określonych w art. 2 ust. 3.

2c.³⁾ Roszczenia dochodzone w postępowaniu grupowym w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem mogą być oparte również na tej samej podstawie prawnej.

2d.³⁾ Wymogu utworzenia grupy i złożenia oświadczeń o przystąpieniu do grupy nie stosuje się do powództw wytaczanych w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów.

2e.³⁾ Przez ogólne interesy konsumentów rozumie się interes ogółu konsumentów, a w przypadku postępowań w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów – także interesy grupy konsumentów. Przez praktyki naruszające ogólne interesy konsumentów rozumie się działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy niezgodne z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającej dyrektywę 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 409 z 04.12.2020, str. 1, z późn. zm.⁴⁾), zwanej dalej „dyrektywą 2020/1828”, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu, które to działanie lub zaniechanie narusza lub może naruszać ogólne interesy konsumentów.

3. Wszczęcie postępowania grupowego nie wyłącza możliwości dochodzenia swych roszczeń przez osoby, które nie przystąpiły do grupy lub z niej wystąpiły.

Art. 1a.⁵⁾ 1. Wytaczając powództwo w postępowaniu grupowym w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, powód żąda uznania praktyki za naruszającą ogólne interesy konsumentów i nakazania zaniechania jej stosowania, a w przypadku gdy pozwany zaprzestał stosowania tej praktyki po wytoczeniu powództwa – stwierdzenia zaniechania jej stosowania.

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającą dyrektywę 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 409 z 04.12.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 265 z 12.10.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 277 z 27.10.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 135 z 23.05.2023, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 2023/2854 z 22.12.2023).

¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1237), która weszła w życie z dniem 29 sierpnia 2024 r.

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 24 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1237), która weszła w życie z dniem 29 sierpnia 2024 r.

³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

⁴⁾ Zmiany wymienionej dyrektywy zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 265 z 12.10.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 277 z 27.10.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 135 z 23.05.2023, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 2023/2854 z 22.12.2023.

⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

2. Oprócz żądania, o którym mowa w ust. 1, powód może żądać złożenia jednokrotnego albo wielokrotnego oświadczenia w odpowiedniej formie i o odpowiedniej treści o stosowaniu przez pozwanego praktyki naruszającej ogólne interesy konsumentów.

3. W przypadku gdy pozwany zaprzestał stosowania praktyki naruszającej ogólne interesy konsumentów przed wytoczeniem powództwa, przepisy ust. 1 i 2 stosuje się, z tym że powód żąda uznania praktyki za naruszającą ogólne interesy konsumentów oraz stwierdzenia zaniechania jej stosowania.

4. Roszczenia, które mogą być dochodzone w związku ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, określają odrębne przepisy.

5. Roszczenia, o których mowa w ust. 1–4, mogą być dochodzone jednym pozwem.

Art. 2. 1. Postępowanie grupowe w sprawach o roszczenia pieniężne jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy wysokość roszczenia każdego członka grupy została ujednoczona poprzez zrównanie wysokości roszczenia dochodzonego przez członków grupy lub podgrupy.

2. Ujednoczenie wysokości roszczeń może nastąpić w podgrupach, liczących co najmniej 2 osoby.

2a.⁶⁾ Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w sprawach o roszczenia konsumentów.

3. W sprawach o roszczenia pieniężne powództwo może ograniczać się do żądania ustalenia odpowiedzialności pozwanego za określone zdarzenie lub zdarzenia. W takim przypadku powód nie jest obowiązany wykazywać interesu prawnego w ustaleniu.

4. Uwzględniając żądanie ustalenia odpowiedzialności pozwanego za określone zdarzenie lub zdarzenia, sąd ustala okoliczności wspólne członkom grupy, stanowiące przesłanki dochodzonych przez nich roszczeń.

Art. 3. 1. Postępowanie grupowe należy do właściwości sądu okręgowego.

2. Sąd rozpoznaje sprawę w składzie trzech sędziów zawodowych.

Art. 4. 1.⁷⁾ Powództwo w postępowaniu grupowym wytacza reprezentant grupy, a w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem wyłącznie podmiot upoważniony, o którym mowa w art. 46a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 594 i 1237), zwany dalej „podmiotem upoważnionym”.

2. Reprezentantem grupy może być osoba będąca członkiem grupy albo powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów w zakresie przysługujących im uprawnień.

2a. Reprezentantem grupy w zakresie roszczeń:

- 1) klientów podmiotu rynku finansowego w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1109),
- 2) wynikających z umowy o świadczenie usług lub wykonywania czynności na rzecz osoby fizycznej przez instytucję finansową w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 559)

– może być Rzecznik Finansowy.

3. Reprezentant grupy prowadzi postępowanie w imieniu własnym, na rzecz wszystkich członków grupy.

3a.⁸⁾ Wytaczając powództwo w postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, podmiot upoważniony prowadzi postępowanie w imieniu własnym, na rzecz wszystkich członków grupy.

3b.⁸⁾ Jeżeli skutki stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów mogą mieć miejsce w różnych państwach członkowskich Unii Europejskiej, powództwo w postępowaniu grupowym w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem mogą wytoczyć podmioty upoważnione z tych państw członkowskich Unii Europejskiej wpisane do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828.

⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 5 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

4. W postępowaniu grupowym obowiązuje zastępstwo powoda przez adwokata lub radcę prawnego, chyba że powód jest adwokatem lub radcą prawnym.

5. W przypadku gdy powodem jest Rzecznik Finansowy przepisu ust. 4 nie stosuje się.

Art. 4a.⁹⁾ 1. Podmiot upoważniony przed wytoczeniem powództwa w postępowaniu grupowym w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów wzywa przedsiębiorcę do zaniechania stosowania tych praktyk, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. Wezwanie ani inne pismo podmiotu upoważnionego kierowane do przedsiębiorcy przed wytoczeniem powództwa nie może obejmować innych żądań lub roszczeń, w tym w szczególności przekazania środków finansowych na jego rzecz lub na rzecz innego podmiotu.

2. W przypadku gdy przedsiębiorca nie zaprzestał w wyznaczonym terminie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, podmiot upoważniony może wytoczyć powództwo, o którym mowa w ust. 1.

Art. 4b.⁹⁾ W przypadku wytoczenia powództwa w postępowaniu grupowym w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów podmiot upoważniony nie jest obowiązany do udowodnienia szkody poniesionej przez konsumentów ani winy pozwanego.

Art. 4c.⁹⁾ Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w związku z wykonywaniem swoich zadań może wziąć udział w toczącym się postępowaniu grupowym w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, jeżeli według jego oceny wymaga tego ochrona konsumentów. W takim przypadku do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stosuje się odpowiednio przepisy o prokuratorze.

Art. 5. Umowa regulująca wynagrodzenie pełnomocnika może określać wynagrodzenie w stosunku do kwoty zasądzonej na rzecz powoda, nie więcej niż 20 % tej kwoty.

Art. 5a.¹⁰⁾ 1. W postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów podmiot upoważniony może ustalić w porozumieniu z członkami grupy opłatę w związku z przystąpieniem do grupy.

2. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, nie może przekraczać 5 % wartości dochodzonego przez członka grupy roszczenia pieniężnego, jednak nie może być wyższa niż 2000 zł, a w przypadku roszczenia niepieniężnego wysokość ustalonej opłaty nie może być wyższa niż 1000 zł.

3. Podmiot upoważniony zwraca opłatę, o której mowa w ust. 1, w przypadku:

- 1) odrzucenia pozwu;
- 2) zmiany podmiotu upoważnionego w przypadku, o którym mowa w art. 10aa ust. 5 lub art. 10ab ust. 1.

4. W przypadkach określonych w ust. 3 opłatę zwraca się niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni, licząc odpowiednio od dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu o:

- 1) odrzuceniu pozwu;
- 2) zmianie podmiotu upoważnionego na wniosek członków grupy.

5. Jeżeli opłata nie zostanie zwrócona w terminie określonym w ust. 4, członkowi grupy przysługują ustawowe odsetki za opóźnienie.

6. Przepisów ust. 1–5 nie stosuje się, w przypadku gdy powództwo w postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów wytacza Rzecznik Finansowy.

Art. 5b.¹⁰⁾ Opłata, o której mowa w art. 5a ust. 1, stanowi jedyny koszt, jaki konsument ponosi z tytułu wytoczenia i prowadzenia przez podmiot upoważniony powództwa w postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów.

Art. 6. 1. Pozew powinien czynić zadość warunkom określonym w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.¹¹⁾), a ponadto zawierać:

- 1) wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu grupowym;
- 2)¹²⁾ wskazanie okoliczności, o których mowa w art. 1 ust. 1, a w przypadku roszczeń pieniężnych w sprawach innych niż o roszczenia konsumentów także dokonanie ujednoczenia wysokości roszczeń członków grupy lub podgrupy;

⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

¹⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1429, 1606, 1615, 1667, 1860 i 2760 oraz z 2024 r. poz. 858, 859, 863, 1222 i 1237.

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

- 3) w przypadku roszczeń pieniężnych określenie wysokości roszczenia każdego z członków grupy lub podgrup;
- 4) oświadczenie powoda o tym, że działa on w charakterze reprezentanta grupy.

1a. Żądanie pozwu w sprawach o ustalenie odpowiedzialności pozwanego na podstawie art. 2 ust. 3 powinno obejmować także wskazanie roszczeń pieniężnych, których dochodzeniu służyć ma żądany wyrok ustalający odpowiedzialność, przy czym nie jest konieczne wskazywanie wysokości tych roszczeń.

2. Do pozwu należy dołączyć oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy i wyrażeniu zgody co do osoby reprezentanta grupy oraz umowę reprezentanta grupy z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika.

3. W przypadku gdy powodem jest Rzecznik Finansowy do pozwu należy dołączyć oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy.

4.¹³⁾ W sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów do pozwu należy dołączyć oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy oraz umowę podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym.

5.¹³⁾ W sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów do pozwu należy dołączyć informacje przedstawione przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o których mowa w art. 46d ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, oraz umowę podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym.

6.¹³⁾ W przypadku, o którym mowa w art. 1a ust. 5, do pozwu należy dołączyć oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy, informacje przedstawione przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o których mowa w art. 46d ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, oraz umowę podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym.

7.¹³⁾ W oświadczeniu o przystąpieniu do grupy, o którym mowa w ust. 4 i 6, członek grupy informuje również:

- 1) czy przystąpił do grupy w innym postępowaniu grupowym wytoczonym przeciwko pozwanemu w związku z tym samym naruszeniem;
- 2) czy wytoczył przeciwko pozwanemu powództwo w związku z tym samym naruszeniem;
- 3) o sposobie komunikacji z podmiotem upoważnionym.

8.¹³⁾ W przypadkach, o których mowa w ust. 5 i art. 1a ust. 5, do pozwu należy dołączyć także odpis wezwania, o którym mowa w art. 4a ust. 1, wraz z dowodem doręczenia.

Art. 6a.¹⁴⁾ W postępowaniu grupowym w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem sąd uwzględni, także jako dowód:

- 1) prawomocną decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaną na podstawie art. 26 ust. 1 albo art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów wobec pozwanego w związku ze stosowaniem tej samej praktyki albo na podstawie art. 23b ust. 1 tej ustawy wobec pozwanego w związku ze stosowaniem we wzorcach umów zawieranych z konsumentami tego samego niedozwolonego postanowienia umownego;
- 2) wydane przez organy innych państw członkowskich Unii Europejskiej prawomocne orzeczenia i decyzje dotyczące stosowania przez pozwanego tej samej praktyki.

Art. 7. 1. Posiedzenie przygotowawcze można przeprowadzić także przed wezwaniem pozwanego do wniesienia odpowiedzi na pozew.

2. Przewodniczący może zobowiązać stronę, aby w piśmie przygotowawczym podała wszystkie twierdzenia i dowody istotne dla ustalenia dopuszczalności postępowania grupowego – pod rygorem utraty prawa do ich powoływania w toku dalszego postępowania.

Art. 7a. Członek grupy nie ponosi kosztów procesu, w którym powodem jest Rzecznik Finansowy.

Art. 8. 1. Na żądanie pozwanego sąd może postanowieniem zobowiązać powoda do złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu, jeżeli pozwany uprawdopodobni, że powództwo jest bezzasadne oraz że brak kaucji uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie orzeczenia w przedmiocie kosztów postępowania w razie oddalenia powództwa.

¹³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 8 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

¹⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

2. Pozwany może zgłosić żądanie zabezpieczenia kosztów najpóźniej przy pierwszej czynności procesowej. Pozwany nie ma prawa domagać się złożenia kaucji, jeżeli uznana przez niego część roszczenia wystarcza na zabezpieczenie kosztów. O żądaniu pozwanego sąd rozstrzyga po uprawomocnieniu się postanowienia w przedmiocie składu grupy.

3. Sąd oznaczy termin złożenia kaucji, nie krótszy niż miesiąc, oraz jej wysokość, mając na względzie prawdopodobną sumę kosztów, które poniesie pozwany. Kaucję składa się w gotówce. Kaucja nie może być wyższa niż 20 % wartości przedmiotu sporu.

4. Jeżeli w toku sprawy okaże się, że kaucja nie wystarcza na zabezpieczenie kosztów procesu, pozwany może żądać dodatkowego zabezpieczenia.

5. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego przez sąd terminu do złożenia kaucji sąd zawiesza postępowanie, a w razie niewpłacenia kaucji w terminie dalszych 3 miesięcy sąd odrzuca pozew lub środek odwoławczy, orzekając o kosztach, jak w przypadku cofnięcia pozwu.

6. Na postanowienie w przedmiocie kaucji przysługuje zażalenie do innego składu tego samego sądu.

7. Na postanowienie o zawieszeniu postępowania, o którym mowa w ust. 5, zażalenie nie przysługuje.

Art. 9. Sąd na wniosek pozwanego zarządzi zaspokojenie z kaucji przyznanych mu kosztów. Wniosek taki powinien być zgłoszony w terminie miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie. Jeżeli wniosku nie zgłoszono, sąd po upływie tego terminu zarządzi wydanie kaucji powodowi na jego żądanie. Sąd zarządzi wydanie powodowi kaucji natychmiast po uprawomocnieniu się orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli pozwanemu kosztów nie przyznano.

Art. 9a.¹⁵⁾ W przypadku gdy powodem jest Rzecznik Finansowy lub podmiot upoważniony, przepisów art. 8 i art. 9 nie stosuje się.

Art. 10. 1. Po wysłuchaniu stron sąd rozstrzyga o dopuszczalności postępowania grupowego. Sąd odrzuca pozew, jeżeli sprawa nie podlega rozpoznaniu w postępowaniu grupowym. W przeciwnym przypadku sąd wydaje postanowienie o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu grupowym.

1a. (uchylony)

2. Na postanowienie sądu w przedmiocie rozpoznania sprawy w postępowaniu grupowym przysługuje zażalenie.

2a. Rozpoznając zażalenie, o którym mowa w ust. 2, sąd nie stosuje przepisów art. 381 i art. 386 § 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

3. W przypadku wytoczenia przez członka grupy, w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia o odrzuceniu pozwu, powództwa o roszczenie, które było objęte powództwem w postępowaniu grupowym, w odniesieniu do tego roszczenia zostają zachowane skutki wytoczenia powództwa w postępowaniu grupowym.

4.¹⁶⁾ W sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem sąd ustala, czy wytoczone powództwo:

- 1) pozostaje w zakresie zadań statutowych podmiotu upoważnionego;
- 2) dotyczy sektora objętego zakresem działania podmiotu upoważnionego, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I do dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu.

5.¹⁶⁾ W przypadku ustalenia, że wytoczone przez podmiot upoważniony powództwo pozostaje poza zakresem jego zadań statutowych lub nie dotyczy sektora objętego zakresem działania tego podmiotu upoważnionego zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I do dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu, sąd odrzuca pozew.

Art. 10a. Po uprawomocnieniu się postanowienia o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu grupowym, dopuszczalność prowadzenia postępowania grupowego nie podlega ponownemu badaniu w dalszym toku postępowania.

Art. 10aa.¹⁷⁾ 1. W postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów sąd, na każdym etapie postępowania – w przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości co do zgodności finansowania podmiotu upoważnionego z warunkami określonymi w art. 46h pkt 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – ustala, czy finansowanie przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, podmiotu upoważnionego pozostaje bez wpływu na właściwe zapewnienie ochrony interesów konsumentów.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

¹⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 11 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

¹⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 12 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

2. Dokonując ustalenia, o którym mowa w ust. 1, sąd bada w szczególności, czy:

- 1) inny podmiot:
 - a) finansuje wytoczone powództwo,
 - b) wpływa na decyzje podmiotu upoważnionego dotyczące wytoczonego powództwa, w tym w zakresie ugody, w sposób sprzeczny z interesami konsumentów objętych powództwem;
- 2) pozwanym jest przedsiębiorca będący konkurentem podmiotu finansującego podmiot upoważniony albo przedsiębiorca, od którego podmiot finansujący podmiot upoważniony jest zależny.

3. Na wezwanie sądu podmiot upoważniony jest obowiązany do przedstawienia sądowi, w wyznaczonym terminie, informacji dotyczących źródeł swojego finansowania, w tym źródeł finansowania określonego powództwa.

4. W przypadku ustalenia przez sąd, że finansowanie przez inny podmiot podmiotu upoważnionego ma wpływ na właściwe zapewnienie ochrony interesów konsumentów w toczącym się postępowaniu, sąd wzywa, w drodze zarządzenia, podmiot upoważniony do:

- 1) podjęcia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż miesiąc, stosownych środków, w szczególności do odmowy przyjęcia finansowania, zwrotu lub zmiany tego finansowania, mających na celu zapewnienie zgodności finansowania tego podmiotu z warunkami określonymi w art. 46h pkt 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz właściwe zapewnienie ochrony interesów konsumentów w toczącym się postępowaniu;
- 2) przekazania w wyznaczonym terminie informacji o podjętych środkach określonych przez sąd zgodnie z pkt 1.

5. W przypadku gdy podmiot upoważniony, w wyznaczonym przez sąd terminie, nie przekazał informacji, o których mowa w ust. 3, lub nie podjął środków, o których mowa w ust. 4 pkt 1, albo nie przekazał informacji o ich podjęciu, sąd wzywa, w drodze zarządzenia, podmiot upoważniony do poinformowania każdego członka grupy o ustalonym wpływie finansowania przez inny podmiot na właściwe zapewnienie ochrony interesów konsumentów w tym postępowaniu oraz odrzuceniu pozwu w przypadku niedokonania zmiany podmiotu upoważnionego w terminie 6 miesięcy od dnia wydania tego zarządzenia. Przekazanie informacji członkowi grupy przez podmiot upoważniony następuje w sposób wskazany w oświadczeniu o przystąpieniu do grupy. W zarządzeniu sąd wyznacza termin wykonania nałożonego na podmiot upoważniony obowiązku, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

6. W przypadku gdy nie dojdzie do zmiany podmiotu upoważnionego w terminie, o którym mowa w ust. 5, sąd odrzuca pozew.

7. Sąd przekazuje Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odpis:

- 1) zarządzenia, o którym mowa w ust. 5;
- 2) postanowienia o odrzuceniu pozwu na podstawie ust. 6 wraz z uzasadnieniem.

Art. 10ab.¹⁷⁾ 1. W przypadku wykreślenia podmiotu upoważnionego z rejestru, o którym mowa w art. 4 pkt 13a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, albo wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828, sąd zawiesza postępowanie w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, w którym bierze udział wykreślony podmiot upoważniony, wyznaczając termin na zmianę podmiotu upoważnionego przez członków grupy nie krótszy niż 6 miesięcy.

2. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, sąd odrzuca pozew.

Art. 10b. Sąd Najwyższy, uwzględniając skargę kasacyjną na postanowienie o odrzuceniu pozwu z uwagi na nie dopuszczalność postępowania grupowego, może uchylić zaskarżone postanowienie i postanowić o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu grupowym.

Art. 10c.¹⁸⁾ 1. Sąd odrzuca pozew w przypadku gdy przed wytoczeniem przez podmiot upoważniony powództwa w postępowaniu grupowym w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał wobec pozwanego w związku ze stosowaniem tej samej praktyki, postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o którym mowa w art. 101 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, które obejmuje tożsame zarzuty co pozew, a w chwili wniesienia pozwu postępowanie to nie zostało prawomocnie zakończone.

¹⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 13 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

2. Sąd odrzuca pozew w przypadku gdy przed wytoczeniem przez podmiot upoważniony powództwa w postępowaniu grupowym w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów polegających na stosowaniu we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 i 1237), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał wobec pozwanego w związku ze stosowaniem przez niego we wzorcach umów zawieranych z konsumentami tego samego niedozwolonego postanowienia umownego, postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, o którym mowa w art. 99b ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, które obejmuje tożsame zarzuty co pozew, a w chwili wniesienia pozwu postępowanie to nie zostało prawomocnie zakończone.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, w przypadku gdy podmiot upoważniony dochodzi roszczeń jednym pozewem zgodnie z art. 1a ust. 5.

Art. 11. 1. Po uprawomocnieniu się postanowienia o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu grupowym sąd zarządzi ogłoszenie o wszczęciu postępowania grupowego.

2. Ogłoszenie o wszczęciu postępowania grupowego powinno zawierać:

- 1) wymienienie sądu, przed którym toczy się postępowanie grupowe;
- 2) oznaczenie stron postępowania oraz oznaczenie przedmiotu sprawy;
- 3)¹⁹⁾ informacje o możliwości przystąpienia do grupy przez osoby, których roszczenia mogą być objęte powództwem grupowym, poprzez złożenie reprezentantowi grupy albo podmiotowi upoważnionemu, w oznaczonym terminie, nie krótszym niż miesiąc i nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia ogłoszenia, pisemnego oświadczenia o przystąpieniu do grupy;
- 4) zasady wynagrodzenia pełnomocnika;
- 5) wzmiankę o wiążącym skutku wyroku wobec członków grupy.

3. Publikacja ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego następuje w sposób najbardziej odpowiedni dla danej sprawy, tak aby umożliwiała ono poinformowanie o postępowaniu wszystkich potencjalnie zainteresowanych przystąpieniem do grupy, w szczególności ogłoszenie może zostać zamieszczone na stronach Biuletynu Informacji Publicznej właściwego sądu, na stronach internetowych stron lub ich pełnomocników lub w prasie o zasięgu ogólnokrajowym albo lokalnym.

4. Zarządzenie ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego można zaniechać wtedy, gdy z okoliczności sprawy wynika, że wszyscy członkowie grupy złożyli oświadczenia o przystąpieniu do grupy.

5. Przystąpienie do grupy po upływie terminu wyznaczonego przez sąd jest niedopuszczalne.

Art. 11a. 1. Minister Sprawiedliwości prowadzi wykaz postępowań grupowych będących w toku oraz prawomocnie zakończonych, w toku których zarządzono ogłoszenie o wszczęciu postępowania grupowego, zwany dalej „wykazem”. Wykaz udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej Ministra Sprawiedliwości.

2. Wykaz zawiera:

- a) informacje, o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 1–4,
- b) informacje o dacie i sposobie publikacji ogłoszenia, o którym mowa w art. 11 ust. 1,
- c) informacje o sposobie prawomocnego zakończenia postępowania grupowego albo wzmiankę o tym, że postępowanie grupowe jest w toku.

3. Niezwłocznie po zarządzeniu ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego sąd przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości informacje, o których mowa w ust. 2. Minister Sprawiedliwości aktualizuje wykaz o te informacje niezwłocznie po ich otrzymaniu.

4. Przepis ust. 3 stosuje się także do orzeczeń prawomocnie kończących postępowanie w sprawie, wydanych po zarządzeniu ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego.

Art. 12. W oświadczeniu o przystąpieniu do grupy uprawniony powinien określić swe żądanie oraz wskazać okoliczności uzasadniające żądanie, a także przynależność do grupy oraz przedstawić dowody. Wykaz osób, które przystąpiły do grupy, sporządza powód i przedstawia sądowi, dołączając oświadczenia o przystąpieniu do grupy. Sąd doręcza wykaz pozwanemu.

¹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

Art. 13. 1. Z chwilą przedstawienia sądowi oświadczenia o przystąpieniu do grupy między członkiem grupy oraz pozwanym powstaje skutek sprawy w toku, co do roszczenia objętego postępowaniem grupowym.

2. Osoba, która przed dniem wszczęcia postępowania grupowego wytoczyła przeciwko pozwanemu powództwo o roszczenie, które może być objęte postępowaniem grupowym, nie później niż do dnia zakończenia postępowania w pierwszej instancji może złożyć oświadczenie o przystąpieniu do grupy. W takim przypadku sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania.

Art. 14. Interwencja uboczna członka grupy po stronie powoda jest niedopuszczalna.

Art. 15. Po upływie terminu wyznaczonego w ogłoszeniu o wszczęciu postępowania grupowego, a jeżeli zaniechano tego ogłoszenia – po uprawomocnieniu się postanowienia o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu grupowym przewodniczący wyznacza pozwanemu termin nie krótszy niż miesiąc do podniesienia zarzutów co do członkostwa określonych osób w grupie lub w podgrupach.

Art. 16. 1. W sprawach o roszczenia pieniężne ciężar udowodnienia przynależności członka do grupy spoczywa na powodzie. W innych sprawach do ustalenia przynależności członka do grupy wystarcza uprawdopodobnienie.

2. Powód może zobowiązać członka grupy do złożenia w wyznaczonym terminie dodatkowych dowodów i wyjaśnień.

Art. 16a.²⁰⁾ 1. Sąd na pisemny wniosek podmiotu upoważnionego, który uprawdopodobnił roszczenie i zobowiązał się, że uzyskany w ten sposób dowód będzie wykorzystany wyłącznie na potrzeby toczącego się postępowania grupowego, może nakazać pozwanemu lub osobie trzeciej wyjawienie lub wydanie środka dowodowego znajdującego się w ich posiadaniu i służącego stwierdzeniu faktu istotnego dla rozstrzygnięcia.

2. Sąd na pisemny wniosek pozwanego, który zobowiązał się, że uzyskany w ten sposób dowód będzie wykorzystany wyłącznie na potrzeby toczącego się postępowania grupowego, może nakazać podmiotowi upoważnionemu lub osobie trzeciej wyjawienie lub wydanie środka dowodowego znajdującego się w ich posiadaniu i służącego stwierdzeniu faktu istotnego dla rozstrzygnięcia.

3. We wniosku wskazuje się ponadto fakt podlegający stwierdzeniu oraz środek dowodowy wraz z jego możliwie dokładnym opisem. W przypadku wniosku obejmującego kilka środków dowodowych jednego rodzaju wskazuje się w szczególności ich rodzaj, przedmiot, czas i miejsce powstania, a także inne istotne cechy umożliwiające identyfikację tych środków.

Art. 16b.²⁰⁾ 1. Wniosek o wyjawienie lub wydanie środka dowodowego może być rozpoznany na posiedzeniu niejawnym.

2. Przed wydaniem postanowienia sąd wysłuchuje podmiotu, który zgodnie z treścią wniosku znajduje się w posiadaniu środka dowodowego, lub żąda od niego oświadczenia na piśmie.

3. Jeżeli wniosek dotyczy wyjawienia lub wydania przez stronę przeciwną lub osobę trzecią środka dowodowego znajdującego się w aktach sprawy prowadzonej przez organ ochrony konsumentów, w tym organ ochrony konsumentów innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, przed wydaniem postanowienia sąd informuje o wniosku ten organ i wyznacza termin, w którym organ może przedstawić stanowisko co do tego, czy nie zachodzi przesłanka, o której mowa w art. 16c ust. 1 pkt 2.

Art. 16c.²⁰⁾ 1. Sąd oddala wniosek o wyjawienie lub wydanie środka dowodowego, jeżeli:

- 1) wniosek nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 16a, lub
- 2) wyjawienie lub wydanie środka dowodowego byłoby nieproporcjonalne.

2. Dokonując oceny, czy wyjawienie lub wydanie środka dowodowego byłoby nieproporcjonalne, sąd bierze pod uwagę słuszne interesy stron oraz osoby trzeciej, która według treści wniosku znajduje się w posiadaniu środka dowodowego, a w szczególności:

- 1) zakres, w jakim wniosek o wyjawienie lub wydanie środka dowodowego uzasadniają już stwierdzone fakty i dostępne dowody;
- 2) zakres i koszt wyjawienia lub wydania środka dowodowego, w szczególności dla osoby trzeciej;
- 3) zapobieganie ogólnemu poszukiwaniu informacji, co do których jest mało prawdopodobne, aby miały znaczenie dla postępowania grupowego;
- 4) zakres, w jakim środek dowodowy dotyczy informacji stanowiącej tajemnicę przedsiębiorstwa lub inną tajemnicę podlegającą ochronie prawnej na podstawie odrębnych przepisów, w szczególności odnoszących się do osób trzecich, oraz dostępne środki ochrony takich informacji.

²⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 15 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

3. Jeżeli wniosek dotyczy środka dowodowego znajdującego się w aktach sprawy prowadzonej przez organ ochrony konsumentów, w tym organ ochrony konsumentów innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, dokonując oceny, o której mowa w ust. 2, sąd bierze pod uwagę także to, czy:

- 1) wniosek o wyjawienie lub wydanie środka dowodowego określa precyzyjnie charakter, przedmiot oraz treść środka dowodowego;
- 2) strona, która złożyła wniosek o wyjawienie lub wydanie środka dowodowego, rzeczywiście czyni to wyłącznie na potrzeby postępowania grupowego, w którym złożono wniosek;
- 3) wyjawienie lub wydanie środka dowodowego nie wpłynie negatywnie na skuteczność postępowań prowadzonych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dotyczących naruszenia zbiorowych interesów konsumentów lub o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone.

Art. 16d.²⁰⁾ Jeżeli wniosek dotyczy środka dowodowego znajdującego się w aktach sprawy prowadzonej przez organ ochrony konsumentów, w tym organ ochrony konsumentów innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, sąd prowadzący postępowanie grupowe z powództwa podmiotu upoważnionego może nakazać temu organowi wyjawienie lub wydanie takiego środka tylko wówczas, gdy jego uzyskanie od strony postępowania jest niemożliwe lub nadmiernie utrudnione.

Art. 16e.²⁰⁾ 1. W przypadku gdy dowód uzyskany w wyniku wyjawienia lub wydania środka dowodowego w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego zawiera tajemnicę przedsiębiorstwa lub inną tajemnicę podlegającą ochronie prawnej na podstawie odrębnych przepisów oraz jest to niezbędne dla zapobieżenia ujawnieniu takiej tajemnicy, sąd, na wniosek obowiązanego do wyjawienia lub wydania środka dowodowego albo z urzędu, może w niezbędnym zakresie ograniczyć, w drodze postanowienia, prawo wglądu do tego dowodu lub określić szczegółowe zasady zapoznawania się z tym dowodem i korzystania z niego, w szczególności ograniczyć lub wyłączyć jego kopiowanie lub utrwalanie w inny sposób.

2. W przypadku zmiany okoliczności, które uzasadniały nakazanie wyjawienia lub wydania środka dowodowego, obowiązany do wyjawienia lub wydania środka dowodowego może żądać uchylecia lub zmiany prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie lub wydanie środka dowodowego, jeżeli postanowienie to nie zostało jeszcze wykonane.

3. Na postanowienie sądu w przedmiocie wniosku o wyjawienie lub wydanie środka dowodowego lub uchylecie lub zmianę prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie lub wydanie środka dowodowego, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji stronom, a także osobie trzeciej i organowi ochrony konsumentów, w tym organowi ochrony konsumentów innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, obowiązany do wyjawienia lub wydania środka dowodowego.

Art. 16f.²⁰⁾ Prawomocne postanowienie nakazujące wyjawienie lub wydanie środka dowodowego w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego stanowi tytuł wykonawczy przeciwko obowiązanemu do wyjawienia lub wydania środka dowodowego.

Art. 16g.²⁰⁾ 1. W przypadku gdy w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego strona, w posiadaniu której znajduje się środek dowodowy lub która może umożliwić jego zabezpieczenie, uchyla się od wykonania prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie lub wydanie środka dowodowego lub dopuszcza się zniszczenia takiego środka w celu udaremnienia jego wyjawienia lub wydania, sąd może:

- 1) uznać za ustalone fakty, które mają zostać stwierdzone przy pomocy tego środka, chyba że strona, która uchyla się od wykonania tego postanowienia, wykaże co innego;
- 2) obciążyć tę stronę obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania w całości lub części, niezależnie od wyniku sprawy.

2. Niezależnie od środków, o których mowa w ust. 1, sąd w postanowieniu może także nałożyć na stronę grzywnę w wysokości do 50 000 złotych.

3. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 2, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.

4. Niezależnie od grzywny nałożonej na podstawie ust. 2 sąd, w celu przymuszenia strony do wykonania prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie lub wydanie środka dowodowego, w tym postanowieniu może nałożyć na stronę grzywnę w wysokości do 10 000 złotych za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu prawomocnego postanowienia.

5. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 4, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.

6. W przypadku gdy w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego osoba trzecia, w posiadaniu której znajduje się środek dowodowy lub która może umożliwić jego zabezpieczenie, uchyla się od wykonania prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie lub wydanie środka dowodowego lub dopuszcza się zniszczenia takiego środka w celu udaremnienia jego wyjawienia lub wydania, sąd może nałożyć na tę osobę grzywnę w wysokości do 50 000 złotych.

7. Niezależnie od grzywny nałożonej na podstawie ust. 6 sąd, w celu przymuszenia osoby trzeciej do wykonania prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie lub wydanie środka dowodowego, w tym postanowieniu może nałożyć na tę osobę grzywnę w wysokości do 10 000 złotych za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu prawomocnego postanowienia.

8. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 7, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.

Art. 16h.²⁰⁾ 1. W przypadku gdy strona w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego:

- 1) w złej wierze złożyła wniosek o wyjawienie lub wydanie środka dowodowego lub
- 2) naruszyła ograniczenia dotyczące prawa wglądu do dowodu, zapoznawania się z nim lub korzystania z niego, ustanowione przez sąd zgodnie z art. 16e ust. 1, lub
- 3) wykorzystwała dowód w innym celu niż na potrzeby toczącego się postępowania

– sąd pomija dowód uzyskany na podstawie postanowienia nakazującego wyjawienie lub wydanie tego środka dowodowego wydanego na wniosek tej strony.

2. Sąd może w postanowieniu nałożyć na stronę, która dopuściła się zachowania, o którym mowa w ust. 1, grzywnę w wysokości do 50 000 złotych.

3. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 2, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.

Art. 17. 1. Po upływie terminu do podniesienia zarzutów, o których mowa w art. 15, sąd wydaje postanowienie co do składu grupy.

2. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie.

2a. Wniesienie zażalenia na postanowienie w przedmiocie składu grupy nie wstrzymuje merytorycznego rozpoznania sprawy. Niezwłocznie po wydaniu postanowienia w przedmiocie składu grupy sąd wyznacza rozprawę lub w inny sposób nadaje sprawie dalszy bieg.

3. Po uprawomocnieniu się postanowienia, o którym mowa w ust. 1, oświadczenie członka grupy o wystąpieniu z grupy jest bezskuteczne.

3a.²¹⁾ Przepisu ust. 3 nie stosuje się w przypadku, o którym mowa w art. 19a ust. 1.

4. W przypadku wytoczenia powództwa o roszczenie objęte postępowaniem grupowym, przez osobę, która przystąpiła do grupy a nie została objęta postanowieniem sądu co do składu grupy, w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia, art. 10 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 18. 1. Na wniosek więcej niż połowy członków grupy sąd może dokonać zmiany reprezentanta grupy. Wniosek powinien wskazywać proponowanego reprezentanta grupy oraz zawierać jego oświadczenie o wyrażeniu zgody na bycie reprezentantem.

2. Zmiana reprezentanta grupy nie powoduje wygaśnięcia udzielonego w postępowaniu pełnomocnictwa.

3. W przypadku złożenia wniosku o zmianę reprezentanta grupy po wydaniu wyroku, bieg terminu do zaskarżenia wyroku nie może skończyć się wcześniej niż z upływem dwóch tygodni od uprawomocnienia się postanowienia, o którym mowa w ust. 1.

Art. 18a.²²⁾ Na wniosek co najmniej połowy członków grupy sąd może dokonać zmiany podmiotu upoważnionego. Wniosek powinien wskazywać proponowany podmiot upoważniony oraz zawierać jego oświadczenie o wyrażeniu zgody na prowadzenie postępowania na rzecz członków grupy. Przepisy art. 18 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 19. 1. Cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia oraz zawarcie ugody wymaga zgody więcej niż połowy członków grupy.

2. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia, jak też zawarcie ugody, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami albo zmierzają do obejścia prawa bądź rażąco naruszają interes członków grupy.

²¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 16 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

²²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 17 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

Art. 19a.²³⁾ 1. Członek grupy, którego dotyczy postępowanie grupowe w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, może, w drodze oświadczenia złożonego przed sądem, wystąpić z grupy w przypadku zawarcia ugody, jeżeli nie zgadza się z jej warunkami – w terminie 2 tygodni od dnia poinformowania go o zawartej ugodzie.

2. W przypadku wystąpienia z grupy przez członka grupy sąd umarza postępowanie w zakresie dotyczącym roszczenia tego członka, a w przypadku wydania wyroku przez sąd pierwszej instancji, sąd drugiej instancji uchyla ten wyrok i umarza postępowanie w zakresie dotyczącym roszczenia tego członka.

Art. 20. Członka grupy lub podgrupy przesłuchuje się w charakterze strony.

Art. 20a. 1. W sprawach, o których mowa w art. 1 ust. 2, w przypadku dochodzenia roszczeń pieniężnych, przepis art. 322 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego stosuje się.

2. W przypadku gdy sąd stosuje przepis ust. 1, przed wydaniem wyroku wysłuchuje stanowisk stron co do wysokości kwot zasądzonych na rzecz członków grupy lub podgrupy. Sąd może wysłuchać stanowisk stron na posiedzeniu niejawnym.

3. Sąd, uwzględniając powództwo, jest związany zgodnym wnioskiem stron w zakresie wysokości kwoty przypadającej członkom grupy lub podgrupy.

Art. 21. 1. W sentencji wyroku należy wymienić wszystkich członków grupy lub podgrupy.

2. W wyroku zasądzającym świadczenie pieniężne należy ustalić, jaka kwota przypada każdemu członkowi grupy lub podgrupy.

2a. Wszyscy członkowie grupy lub podgrupy mogą także zostać wymienieni, wraz z ustaleniem kwot przypadających każdemu z nich, na liście stanowiącej załącznik do wyroku. W takim przypadku w wyroku należy powołać tę listę, a sama lista nie podlega odczytaniu.

2b.²⁴⁾ W razie uwzględnienia powództwa w postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów sąd w wyroku dodatkowo wyznacza termin wykonania wyroku i nakłada na pozwanego obowiązek poinformowania członków grupy o prawomocnym wyroku i zasądzonych roszczeniach lub zawartej ugodzie.

3. Wyrok prawomocny ma skutek wobec wszystkich członków grupy.

Art. 22. Tytułem egzekucyjnym do prowadzenia egzekucji świadczenia pieniężnego przypadającego członkowi grupy lub podgrupy jest wyciąg z wyroku albo wyrok z wyciągiem z listy członków grupy lub podgrupy stanowiącej załącznik do wyroku, wskazujący w szczególności wysokość należnego mu świadczenia.

Art. 23.²⁵⁾ 1. W sprawach o świadczenia niepieniężne egzekucję zasądzonego świadczenia wszczyna się na wniosek reprezentanta grupy albo podmiotu upoważnionego.

2. Jeżeli zasądzone świadczenie niepieniężne nie zostanie spełnione w terminie 6 miesięcy, liczonym od dnia uprawomocnienia się wyroku, a w tym czasie reprezentant grupy albo podmiot upoważniony nie wystąpi z wnioskiem o wszczęcie egzekucji, z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności, a także o wszczęcie egzekucji, może wystąpić każdy z członków grupy.

Art. 23a.²⁶⁾ 1. W razie uwzględnienia powództwa w postępowaniu grupowym w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów sąd w sentencji wyroku:

- 1) uznaje praktykę pozwanego za naruszającą ogólne interesy konsumentów, nakazuje pozwanemu zaniechanie jej stosowania i wyznacza termin, w którym pozwany ma zaniechać stosowania tej praktyki, albo
- 2) uznaje praktykę pozwanego za naruszającą ogólne interesy konsumentów oraz wskazuje termin, w którym pozwany zaniechał stosowania tej praktyki.

2. Sąd w sentencji wyroku, o którym mowa w ust. 1, może również nałożyć na pozwanego obowiązek złożenia jednokrotnego albo wielokrotnego oświadczenia w odpowiedniej formie i o odpowiedniej treści o stosowaniu przez pozwanego praktyki naruszającej ogólne interesy konsumentów. Sąd wyznacza termin wykonania nałożonego obowiązku.

²³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 18 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

²⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 19 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

²⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

²⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 21 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

Art. 23b.²⁶⁾ 1. W przypadku opóźnienia w wykonaniu prawomocnego wyroku wydanego w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów sąd w postanowieniu może nałożyć na pozwanego grzywnę w wysokości do 5 000 000 złotych.

2. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.

Art. 23c.²⁶⁾ 1. Niezależnie od grzywny nałożonej na podstawie art. 23b ust. 1 sąd, w celu przymuszenia pozwanego do wykonania prawomocnego wyroku wydanego w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, w postanowieniu może nałożyć na pozwanego grzywnę w wysokości do 50 000 złotych za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu tego wyroku, nie większej jednak niż 5 000 000 złotych.

2. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.

Art. 24. 1. W zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, z wyłączeniem art. 8, art. 117–124, art. 194–196, art. 204, art. 205, art. 205³ § 2 i 5 oraz art. 425–505¹⁴.

2. W sprawach rozpoznawanych w postępowaniu grupowym przepisów art. 100 ust. 2, art. 101–103, 105, 107 i 109–112 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 959 i 1237) nie stosuje się.

Art. 25. (pominięty)

Art. 26. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia²⁷⁾.

²⁷⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 18 stycznia 2010 r.